

Vlaams Ministerie
van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie
Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van PCVO Maasland te Maasmechelen

Hoofdstructuur CVO

	Instellingsnummer	112342
	Instelling	PCVO Maasland
directeur		Koen COENEN
adres		Europaplein 36 - 3630 EISDEN
telefoon		089-77.09.55
fax		089-77.09.41
e-mail		pcvomaasland@limburg.be
website/URL		www.pcvomaasland.be
	Bestuur van de instelling	960096 - Provinciebestuur van Limburg - Onderwijs te HASSELT
adres		Universiteitslaan 3 - 3500 HASSELT
	Consortium	127291 - Consortium volw Limburg Noord vzw te HASSELT
Adres		Universiteitslaan lokaal H 5/29 3 - 3500 HASSELT
	Dagen van het doorlichtingsbezoek	25/10/2010, 26/10/2010, 27/10/2010, 28/10/2010, 29/10/2010
	Einddatum van het doorlichtingsbezoek	29/10/2010
	Datum bespreking verslag met de instelling	09/11/2010
	Samenstelling inspectieteam	
	Inspecteur-verslaggever	Eddy Boey
	Teamleden	Inge Schuurmans Gabriël Poppe
	Deskundige(n) behorend tot de administratie	nihil
	Externe deskundige(n)	nihil

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	3
1. SAMENVATTING	5
2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING	7
2.1 Opleidingen in de focus	7
2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus	7
3. KENMERKEN VAN HET CENTRUM	7
4. VOLDOET HET CENTRUM AAN DE ERKENNINGSVOORWAARDEN?	8
4.1 SVWO - Auto - Fietsenmaker (Modulair)	8
4.2 SVWO - Auto - Mecanici bromfietsen en tuinmateriaal (Modulair)	8
4.3 SVWO - Land- en tuinbouw - Bloementeel en -schikken BSO 3 (Modulair)	10
4.4 SVWO - Land- en tuinbouw - Tuinbouw BSO 3 (Modulair)	11
4.5 SVWO - Talen richtgraad 1 en 2 - Spaans richtgraad 1 en 2 (Modulair) SVWO - Talen richtgraad 3 en 4 - Spaans richtgraad 3 (Modulair)	13
5. BEWAAKT HET CENTRUM DE EIGEN KWALITEIT?	15
5.1 Personeelsbeheer	15
5.2 Professionalisering	15
5.3 Materieel beleid	16
5.4 Welzijn	16
5.5 Curriculum	16
5.6 Begeleiding	16
5.7 Evaluatie	17
6. ALGEMEEN BELEID VAN HET CENTRUM	18
7. STERKTES EN ZWAKTES VAN HET CENTRUM	21
7.1 Wat doet het centrum goed?	21
7.2 Wat kan het centrum verbeteren?	22
7.3 Wat moet het centrum verbeteren?	22
8. ADVIES	23
9. REGELING VOOR HET VERVOLG	23

INLEIDING

Dit verslag is het resultaat van de doorlichting van uw instelling¹ door de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap. Zij deed dit in het kader van haar opdracht zoals bepaald in het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009.

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de instelling de erkenningsvoorwaarden respecteert, of de instelling op systematische wijze haar eigen kwaliteit bewaakt en of de instelling zelfstandig de tekorten kan remediëren.

De onderwijsinspectie maakt gebruik van de mogelijkheid om het toezicht op de erkenningsvoorwaarden betreffende hygiëne, veiligheid en woonbaarheid afzonderlijk uit te voeren. Dit impliceert dat het advies in dit verslag betrekking heeft op alle erkenningsvoorwaarden behalve de voorwaarden die het welzijnsbeleid betreffen (hygiëne, veiligheid en woonbaarheid).

Het referentiekader dat de onderwijsinspectie gebruikt bij een doorlichting is opgebouwd rond de componenten context, input, proces en output:

- context: de omgevingskenmerken en de kenmerken van administratieve, materiële, bestuurlijke en juridische aard die de instelling karakteriseren
- input: kenmerken van het personeel en van de leerlingen of cursisten van de instelling
- proces: initiatieven die een instelling neemt om output te realiseren, rekening houdend met haar context en input
- output: de resultaten die de instelling met haar leerlingen of cursisten bereikt.

De doorlichting bestaat uit drie fases: het vooronderzoek, de doorlichtingsbezoeken en de verslaggeving.

Tijdens het vooronderzoek selecteert de onderwijsinspectie leergebieden en procesindicatoren of procesvariabelen die het inspectieteam onderzoekt tijdens de doorlichtingsbezoeken.

Tijdens de doorlichtingsbezoeken verzamelt het inspectieteam bijkomende informatie via observaties, gesprekken en analyse van documenten.

Het resultaat van de doorlichting is het doorlichtingsverslag.

Het doorlichtingsverslag eindigt met een advies dat betrekking heeft op de volledige instelling of op één of meerdere structuuronderdelen van de instelling. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de instelling of van structuuronderdelen
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen als de instelling binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen op te starten.

Enkel bij een ongunstig advies adviseert de onderwijsinspectie of de instelling zelfstandig de vastgestelde tekorten kan remediëren.

¹ Instelling: onderwijsinstelling of CLB (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 11°). Onderwijsinstelling: een pedagogisch geheel waar onderwijs georganiseerd wordt en waaraan een uniek instellingsnummer toegekend is (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 13°).

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve verslag informeert de directeur van de instelling leerlingen, ouders en cursisten over de mogelijkheid tot inzage. De directeur van het centrum voor leerlingenbegeleiding informeert de centrumraad.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de instelling het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de instelling of zijn gemandateerde viseert het verslag en stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De instelling mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1. SAMENVATTING

PCVO Maasland is een centrum voor volwassenenonderwijs met een zeer breed opleidingsaanbod uit elf studiegebieden in het secundair volwassenenonderwijs en vijf opleidingen in het hoger beroepsonderwijs. Het aanbod is verspreid over drie lesplaatsen. De hoofdvestigingsplaats bevindt zich op dezelfde locatie als een school voor voltijds secundair onderwijs met een daaraan verbonden centrum voor deeltijds secundair onderwijs (cdbso). Het centrum werkt op een constructieve manier samen met de school en het eraan verbonden cdbso.

Bij de doorlichting heeft de onderwijsinspectie slechts zeven opleidingen uit vier studiegebieden uit het secundair volwassenenonderwijs onderzocht. Vorige referentieperiode maakte het aantal cursisten uit deze opleidingen 10 % uit van de totale cursistenpopulatie: twee opleidingen (2,1 %) uit het studiegebied Auto (6,35 %), twee opleidingen (3 %) uit het studiegebied Land- en tuinbouw (3 %) en drie opleidingen Spaans (5 %) uit de studiegebieden Talen richtgraad 1 en 2 en Talen richtgraad 3 en 4 (20 %).

Alle onderzochte opleidingen voldoen aan de kwaliteitseisen die de overheid vooropstelt. De leerplandoelen worden in voldoende mate gerealiseerd. In alle opleidingen is er een grote gelijkgerichtheid wat bijdraagt tot de kwaliteit en ten goede komt aan de transparantie voor de cursisten. Het vakoverleg en de coördinatoren spelen hierin een cruciale rol.

In de studiegebieden Auto en Land- en tuinbouw voldoet de begeleiding, de infrastructuur is er onderhouden en de leermiddelen zijn verzorgd. De werkplaatsen en vaklokalen zijn er goed uitgerust. Leerstofplanning, cursusmateriaal en evaluaties zijn afgestemd op de realisatie van de leerplandoelstellingen. Ze zijn degelijk uitgewerkt en soms zelfs een voorbeeld van goede praktijk. Het leerproces is gericht op het verwerven van vaardigheden. Theorie en praktijk worden daarom zo veel als mogelijk geïntegreerd aangeboden. De werkvormen zijn aangepast en stimuleren groepsleren, intervisie en zelfevaluatie. Het centrum werkt er met permanente evaluatie.

De leerplanrealisatie binnen de module Lichte motoren 2 van het studiegebied Auto voldoet echter niet en in de modules Lichte motoren 1, 2 en 3 moet de verkaveling van de inhouden beter op de leerplandoelstellingen worden afgestemd en moet de evaluatie hierbij aansluiten. De opleidingen in het studiegebied Land- en tuinbouw zijn pas in januari 2009 opgestart. Met zijn zeer veelzijdige organisatie van het aanbod komt het centrum tegemoet aan de noden van de cursisten. De lesgroepen zijn klein wat tot samenzettingen noopt. De leerkrachten weten hier vakkundig mee om te gaan zodat dit niet op de kwaliteit van de opleidingen weegt. Informaticatoepassingen worden gepast geïntegreerd. Een screening van de cursisten dringt zich hier op. De buitenschoolse activiteiten kunnen beter en systematischer worden ingebouwd. Het centrum moet in sommige modules waken over het systematisch aanbieden van inhouden die als verbreding bij de leerplannen worden aangeboden.

In de opleidingen Spaans heeft het centrum een hele weg afgelegd in vaardigheidsgericht onderwijzen en evalueren. Vooral de evaluatiefiches voor de evaluatie van de vaardigheden zijn hiervan een mooi voorbeeld. Het centrum doet er echter goed aan om de ondersteunende kennis zoveel mogelijk te integreren in de evaluatie van de vaardigheden. Ook moet het centrum de puntenverdeling herzien vooral voor wat betreft het gewicht dat aan ondersteunende kennis wordt toegekend.

Voor zijn deskundigheidsbevordering beschikt het centrum over een gedragen visie die vertaald is naar een kwaliteitsvol nascholingsplan en een begeleidingsplan voor nieuwe personeelsleden. In het centrum is er op een deskundige manier permanente aandacht voor de professionalisering. In het nascholingsplan is per personeelsgroep een focus op de nascholing uitgeschreven. De professionaliteit wordt op diverse manieren bevraagd en in kaart gebracht en er wordt systematisch gepeild naar de nascholingsbehoeften qua vakkennis of pedagogisch-didactische vaardigheden. De deskundigheidsbevordering is

afgestemd op de individuele noden van de personeelsleden en op de verwachtingen van het centrum. Het centrum stimuleert de nascholing, ook binnen een internationale context. De coördinatoren bewaken mee de gelijkgerichte aanpak. Het vakoverleg is in de regel het platform voor de interne kennisuitwisseling. Via mentorenwerking en co-educatie, geeft men de aanwezige expertise door aan nieuwe leraren. De professionalisering van personeelsleden krijgt in het centrum veel aandacht. De leerkrachten zijn tevreden over het gevoerde beleid.

Het centrum heeft nog geen visie op zorg, maar deze is wel in ontwikkeling. Er is ook geen zorgcoördinator. De klemtoon ligt vooral op initiatieven tot trajectbegeleiding. De leerbegeleiding blijft beperkt tot zorgvuldige individuele acties. Ze verloopt taakgericht, gemoedelijk en aanmoedigend. Het centrum volgt afwezigheden kort op om de uitval in te dijen en koppelt hier gerichte ondersteuning aan voor de gemiste leerstof. De cursisten Spaans krijgen extra begeleiding buiten de lessen. Het openleercentrum wordt vooral door de taalleerkrachten intensief gebruikt. Het gebruik van het elektronisch leerplatform blijft beperkt tot de opleidingen van het hoger beroepsonderwijs en de informaticaopleidingen. Beide kunnen breder worden ingeschakeld om de leerbegeleiding meer vorm te geven. Het centrum voert geen specifiek doelgroepenbeleid.

In het centrum is een integraal systeem van kwaliteitszorg ingevoerd. Het is een voorbeeld van goede praktijk. De kwaliteitscirkel is de hoeksteen in de volledige centrumwerking. Het centrum heeft een breed gedragen visie. Deze is vertaald naar kwaliteitsvolle beleids- en actieplannen op korte en lange termijn die op een planmatige manier worden opgevolgd. Het centrum heeft een proefproject van collegiale visitatie met twee andere centra. De betrokken centra screenen elkaar op kwaliteit en koppelen hier acties aan. Het centrum heeft een kwaliteitslabel gekregen na een audit door een externe organisatie en vervult hiermee een pioniersrol. Er is een grote mate van welbevinden en tevredenheid bij cursisten en leerkrachten.

Overleg en participatie gebeuren gestructureerd en zitten ingebed in de gehele werking van het centrum. De communicatie gebeurt in een open en transparant kader. Bij de bevraging van de leerkrachten werd in het verleden de communicatie als een verbeterpunt aangehaald. In het centrum heerst een cultuur van gedeeld leiderschap en grote daadkracht. Het beleid stelt zich laagdrempelig op en werkt participatief waarbij de directie ook in overleg treedt met externe partners. De taken en verantwoordelijkheden zijn op een transparante manier verdeeld. De directeur wordt bijgestaan door een team. De personeelsleden en de directie zijn actief betrokken bij de brede centrumwerking. Alle betrokkenen tonen grote betrokkenheid, enthousiasme en professionaliteit.

De inspectie geeft aan het centrum een positief advies. Het gevoerde beleid is krachtig, doordacht en leidt tot goede resultaten. Het centrum kan hiervoor terugvallen op een sterk team. De geformuleerde werkpunten kunnen de kwaliteit van het centrum nog verder opdrijven.

2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting heeft de inspectie opleidingen en procesindicatoren/procesvariabelen geselecteerd voor onderzoek tijdens de doorlichtingsbezoeken.

2.1 Opleidingen in de focus

Opleiding per niveau	
SVWO Auto	Fietsenmaker
	Mecaniciën bromfietsen en tuinmateriaal
SVWO Land- en tuinbouw	Bloementeelt en -schikken BSO 3
	Tuinbouw BSO 3
SVWO Talen richtgraad 1 en 2	Spaans richtgraad 1
	Spaans richtgraad 2
SVWO Talen richtgraad 3 en 4	Spaans richtgraad 4

2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus

Personeel
Professionalisering
Deskundigheidsbevordering
Onderwijs
Begeleiding
Leerbegeleiding

3. KENMERKEN VAN HET CENTRUM

- méér dan twee vestigingsplaatsen

4. VOLDOET HET CENTRUM AAN DE ERKENNINGSVOORWAARDEN?

Het onderzoek naar het voldoen aan de erkenningsvoorwaarden levert voor de geselecteerde opleidingen volgende vaststellingen op:

4.1 SVWO - Auto - Fietsenmaker (Modulair)

Voldoet

Vaststelling

- Het centrum realiseert de **leerplandoelstellingen** voor de aangeboden modules Basis metaal, Basis lassen, Basis elektriciteit, Fietsmontage en -onderhoud 1 en 2 in voldoende mate. Sommige doelstellingen en leerinhouden van de modules Fietsmontage en -onderhoud 1 en 2 worden onderling gewisseld om logischer en systematischer te werken.
- De cursisten werken gemotiveerd aan de consecutief uitgewerkte opdrachtenreeks. Het lesrendement en het studiepeil zijn goed en er is een goed evenwicht en voldoende afwisseling tussen theorie en praktijk die zoveel mogelijk geïntegreerd aangeboden worden. De cursisten voeren herstelopdrachten uit en leren alle fietsonderdelen monteren, demonteren en afstellen. De samenwerking met een nabijgelegen bedrijf biedt de cursisten de mogelijkheid om nieuwe fietsen te monteren.
- De **leerstofplanning** van de aangeboden modules is in voldoende mate afgestemd op de leerplandoelstellingen. Dit is een voorbeeld van goede praktijk. Uit gesprekken en werkplaatsobservaties blijkt naast een degelijke vakkennis ook een duidelijke structuur en een doordachte pedagogisch didactische aanpak. Vakdeskundigheid en pedagogisch-didactische vaardigheden worden binnen de vakgroep collegiaal uitgewisseld. Het beleid verleent de nodige faciliteiten voor de aanvangsbegeleiding van nieuwe leraren door deze in het begin samen te zetten met een ervaren collega.
- Het **cursusmateriaal** voor technologie en de oefeningenreeks voor praktijk zijn voorbeeldig uitgewerkt en representatief voor de leerplandoelstellingen. De ruime en goed uitgeruste werkplaats en het ernaast gelegen vaklokaal voldoen aan de eisen van het leerplan.
- De **evaluatie** bestaat uit een theoretisch examen, een eindproef en een permanent evaluatiesysteem dat gebaseerd is op de beoordelingsfiches van de uitgewerkte opdrachtenreeksen. De evaluatie van de basiscompetenties en de realisatie van de belangrijkste leerplandoelstellingen krijgen voldoende aandacht. Men hanteert duidelijke, valide en objectieve evaluatiecriteria.
- Uit het door het centrum verzamelde **cijfermateriaal** blijkt dat alle cursisten die in het schooljaar 2009-2010 aan de examens deelnamen, geslaagd waren. De uitval bedroeg slechts 1 %. In totaal waren 99 cursisten ingeschreven in zeven lesgroepen waardoor de gemiddelde groepsgrootte veertien cursisten bedroeg. Uit gesprekken met leerkrachten en cursisten blijkt dat slechts een enkeling van deze opleiding later zijn/haar beroep wil maken.

4.2 SVWO - Auto - Mecanicien bromfietsen en tuinmateriaal (Modulair)

Voldoet

Vaststelling

- Het centrum realiseert de specifieke **leerplandoelstellingen** voor de aangeboden modules Basis metaal, Basis lassen, Basis elektriciteit en Lichte motoren 1 in voldoende mate. De leerplandoelstellingen van de module Lichte motoren 2 worden echter niet in voldoende mate gerealiseerd. In de module Lichte motoren 1 leert men

vooral gras- en zitmaaiers onderhouden waardoor sommige leerplandoelstellingen binnen deze module doorgeschoven worden naar een andere module. In de module Lichte motoren 2 ligt de nadruk te eenzijdig op het mechanisch onderhoud van de kettingzaag en de heggenschaar, hoewel vrijwel alle leerplandoelstellingen op rollend gedeelte, motoren en motoronderdelen afgestemd zijn. Hierdoor worden de leerplandoelstellingen m.b.t. motoren, stuurinrichting, alarmsystemen en remmen binnen deze module niet of in onvoldoende mate gerealiseerd. Deze leerstof wordt doorgeschoven naar de module Lichte motoren 3 die dit schooljaar voor het eerst wordt ingericht en waarover momenteel nog geen uitspraak kan gedaan worden. Hierdoor was er in het verleden binnen de module Lichte motoren 2 onvoldoende aandacht voor de regeling en afstelling van motoren en transmissie. De kwaliteit van de andere modules, de zorg voor cursusmateriaal en uitgewerkte opdrachten, het beleidsvoerend vermogen en de engagementsverklaring van directie en leraren waarborgen nog voor dit schooljaar een grondige bijsturing en een leerplangerichte aanpak. Voor de modules Basis elektriciteit, lassen en metaal worden de werkopdrachten terecht afgestemd op de vervolgopleiding.

- De **leerstofplanning** van de aangeboden modules is goed afgestemd op de leerplandoelstellingen, maar uit gesprekken, uitgewerkte opdrachten en evaluatiegegevens blijkt dat het aanbod niet steeds in overeenstemming was met de planning. Naast een degelijke vakkennis is er een duidelijke structuur en een doordachte pedagogisch didactische aanpak.
- Het **cursusmateriaal** voor technologie en de oefeningenreeks voor praktijk zijn degelijk uitgewerkt, maar voor sommige modules onvoldoende representatief voor de leerplandoelstellingen waardoor een herschikking over de drie modules noodzakelijk is. De centrumleiding en de leerkrachten engageren zich om dit nog dit schooljaar bij te sturen. Het lesrendement is goed, de cursisten werken gemotiveerd aan de uitgewerkte opdrachtenreeksen en er is een goed evenwicht en voldoende afwisseling tussen theorie en praktijk.
- De **werkplaats** is goed uitgerust en voldoet aan de eisen van het leerplan. Men beschikt over voldoende ruimte en een opslagplaats voor bromfietsen, motoren, motoronderdelen, tuinmateriaal en gereedschappen. Voor de theoretische lessen beschikt men over een geschikt vaklokaal. Enkele bromfietsliften ontbreken nog, maar zijn wel besteld.
- De **evaluatie** bestaat uit een theoretisch examen en een permanent evaluatiesysteem dat gebaseerd is op de beoordelingsfiches van de uitgewerkte opdrachtenreeks die voor de basismodules representatief zijn voor de leerplandoelstellingen. De evaluatie van de basiskompetenties en de realisatie van de belangrijkste leerplandoelstellingen krijgen voor de basismodules voldoende aandacht. Men hanteert voor deze modules duidelijke, valide en objectieve evaluatiecriteria. Voor de module Lichte motoren 1 kan de evaluatie, die zich bijna uitsluitend richtte op montage- en demontageopdrachten en compressiedruk(verlies) beter afgestemd worden op de leerplandoelstellingen. Voor de module Lichte motoren 2 is de evaluatie van de praktische component niet valide omdat de opdrachten i.v.m. montage, demontage, vijlen en slijpen van kettingzaag en heggenschaarmessen onvoldoende representatief zijn voor de belangrijkste leerplandoelstellingen. Voor het theoretisch gedeelte is de evaluatie beter afgestemd op de leerplandoelstellingen.
- Uit het door het centrum verzamelde **cijfermateriaal** blijkt dat alle cursisten die in het schooljaar 2009-2010 aan de examens deelnamen, geslaagd waren. Er was geen uitval. In totaal waren 34 cursisten ingeschreven in twee lesgroepen waardoor de gemiddelde groepsgrootte zeventien cursisten bedroeg. Uit gesprekken met leerkrachten en cursisten blijkt dat slechts een enkeling van deze opleiding later zijn beroep wil maken.

4.3 SVWO - Land- en tuinbouw - Bloementeel en -schikken BSO 3 (Modulair)

Voldoet

Vaststelling

- De **leerplandoelstellingen** worden in voldoende mate gerealiseerd.
- Bij de doorlichting in 2006 bood het centrum nog 'de lineaire opleiding Bloemschikken BSO2' aan. Tijdens het schooljaar 2008-2009 heeft het centrum voor deze opleiding een concordantie aangevraagd en gekregen naar 'de modulaire opleiding Inrichten van de woning' in het studiegebied Huishoudelijk onderwijs. In het schooljaar 2008-2009 heeft het centrum onderwijsbevoegdheid gekregen voor het studiegebied Land- en tuinbouw. Sindsdien biedt het centrum enkel nog de opleiding Bloementeel en -schikken BSO3 aan en niet langer de modules bloemschikken van het studiegebied Huishoudelijk onderwijs.
- Het centrum biedt alle modules van 'de opleiding Leerling bloembinder' aan, met uitzondering van de module Plantkunde – parasietenleer – fytofarmacie. Hierdoor worden de cursisten structureel de kans ontzegd op het deelcertificaat van Leerling bloembinder. De opleiding wordt nog aangevuld met de module Bruidswerken en feestdecoratie van 'de opleiding Bloembinder' en de module Bijzondere plantkunde van de bloementeel van 'de opleiding Teeltverzorger bloemen' uit Tuinbouw BSO3.
- De opleiding wordt **ingericht** à rato van eenmaal per maand, eenmaal om de twee weken of eenmaal om de week. Het centrum richt zijn modules parallel in, soms tot drie modules, ook bij een tweewekelijks aanbod. In één geval richt het centrum een module tweewekelijks in, parallel met twee andere modules op weekbasis. Het vaklokaal komt hierdoor op zijn maximale capaciteit. Door de kleine lesgroepen, de deskundigheid en de gedrevenheid van de leerkrachten boeten de verschillende modules echter niet in aan kwaliteit. Het centrum kan door zijn gediversifieerd aanbod maximaal inspelen op specifieke leervragen. Hierbij moet wel de vraag worden gesteld in welke mate het maandelijks en tweewekelijks aanbod de noden van een beroepsopleiding invullen.
- Het centrum **communiceert** over de opleiding op een correcte en transparante manier via de verzorgde Opleidingsgids Tuinbouw die via de website is te downloaden. In de brochure zit tevens een aanvraagformulier vervat voor de aanvraag van vrijstellingen op basis van EVC en EVK.
- De **infrastructuur** en de **leermiddelen** voldoen aan de minimale eisen van het leerplan. Het vaklokaal beschikt over voldoende basisuitrusting en -materialen en wordt op een gepaste manier voor de beide opleidingen van het studiegebied Land- en tuinbouw gebruikt. Het materieel in actueel en onderhouden. De integratie van ICT wordt maximaal benut. De aankleding van het vaklokaal is uitnodigend en functioneel.
- In het centrum is er quasi geen formeel **vakoverleg**. De twee vakleerkrachten hebben veelvuldig informeel overleg. Dit brengt de kwaliteit ervan niet in het gedrang. De drie leerkrachten van Land- en tuinbouw hebben binnen het centrum een eigen dynamiek.
- De **leerstofplanning** sluit aan bij de leerplandoelstellingen en is een voorbeeld van goede praktijk. De leerkrachten werken met gestructureerde, eenduidige planningsdocumenten. Het zijn werkinstrumenten die het lesgebeuren aansturen. De planning is opgebouwd per lesmoment; ze bevat rechtstreekse verwijzingen naar de algemene en de leerplandoelstellingen, met voldoende aandacht voor de na te streven doelen. Ze bevat bovendien een kwaliteitsvolle explicitering van de evaluatie. De extramurale activiteiten zijn opgenomen, maar kunnen nog meer worden geïntegreerd. Ze zijn over de gehele opleiding tot een minimum beperkt.
- Per module hebben de leerkrachten een zelfgemaakte **syllabus** samengesteld. De syllabus is opgebouwd rond de werkstukken. De benodigdheden worden opgelijst en er is ruimte voor persoonlijke notities. Vooraan zit het structuurschema en staan de leerplandoelstellingen opgelijst. Het cursusmateriaal is mooi en verzorgd en kan desgevallend relevante kenniselementen bevatten, zoals een nomenclatuur. Ze sluiten

aan bij de leerstofplanning. Bij een opfrissing van het cursusmateriaal kunnen theorie en extramurale activiteiten meer worden geïntegreerd.

- Uit de **lesbezoeken** blijkt een grote gedrevenheid en vakkennis van de leerkrachten. Zij werken enthousiasmerend. Het lesrendement en het studiepeil zijn goed en er is een goed evenwicht en voldoende afwisseling tussen theorie en praktijk die zoveel mogelijk geïntegreerd worden aangeboden. De aandacht voor de attitudinale doelen is aanwezig. De cursisten percipiëren de opleiding als meer dan een hobbycursus. Het leerproces is gericht op de ontwikkeling van beroepsgerichte vaardigheden. De opleiding kan structureel en inhoudelijk opleiden naar occasionele tewerkstelling. De werkvormen stimuleren ondermeer groepsleren, intervisie en zelfevaluatie. Er is aandacht voor de persoonlijke en sociale ontwikkeling. In de module Bijzondere plantkunde van de bloementeel worden de inhouden op de computer aangeboden en komen systematisch aanvullende inhouden met betrekking tot het creëren van een bloemstuk aan bod. De screening bij de intake gebeurt nog onvoldoende doordacht zodat cursisten kunnen instromen die niet over voldoende computervaardigheden beschikken. Tegelijkertijd kan met het systematisch aanbieden van extra inhouden het opzet van de module in het gedrang komen.
- Het centrum werkt met een eindtoets gekoppeld aan permanente **evaluatie**. De evaluatie gebeurt gefaseerd. Op het einde van de les krijgen de werkstukken na de klassikale bespreking een beoordeling. Op het einde van de module maken de cursisten een eindwerk. Het centrum hanteert duidelijke, valide en objectieve evaluatiecriteria.
- Uit het door het centrum verzamelde **cijfermateriaal** blijkt dat alle cursisten die in het schooljaar 2009-2010 aan de examens deelnamen ook geslaagd waren. De uitvalcijfers zijn groot: 38 %. Hier dient vermeld te worden dat de aantallen te klein zijn: 56 ingeschreven cursisten verspreid over elf lesgroepen in vier modules. Het cijfermateriaal is bovendien te jong om tendensen en conclusies te kunnen trekken. De gemiddelde groepsgrootte bedroeg 5. Ondermeer het recent opgestarte tweewekelijks aanbod moet hierop een antwoord kunnen bieden. Het centrum verdient alle kansen om de opleiding verder te ontwikkelen.

4.4 SVWO - Land- en tuinbouw - Tuinbouw BSO 3 (Modulair)

Voldoet

Vaststelling

- De **leerplandoelstellingen** worden in voldoende mate gerealiseerd.
- Het centrum biedt de opleiding pas sinds januari 2009 aan. Het zorgt voor een cursistgericht aanbod door maximaal te putten uit het brede structuurschema. Dit schooljaar biedt het centrum alle modules aan van 'de opleiding Tuinontwerper'; de modules Plantenkennis A/B van 'de opleiding Hovenier aanleg parken en tuinen'; de modules Plantenkennis A/B en Tuinonderhoud A/B van 'de opleiding Hovenier onderhoud parken en tuinen'; de modules Snoeien en onderhoud in de sierteelt A/B van 'de specialisatie Sb Snoeier'; de module Kettingzaaggebruik Rooien en vellen van 'de specialisatie Sc Boomverzorger'; de modules Verhardingen A en Vijvers van 'Sf Aanvullende specialisaties'.
- Het centrum richt de modules Snoeien en onderhoud in de sierteelt A/B ook op zaterdagvoormiddag in en de module Tuinonderhoud A op zaterdagnamiddag. Lessen kunnen in de week zowel in de namiddag als 's avonds worden gevolgd. Het centrum wil in het tweede semester een "Stoomcursus tuinonderhoud" inrichten. De modules Verhardingen A en Kettingzaaggebruik Rooien en vellen worden ook intensief ingericht en gespreid over volledige dagen. Het centrum richt zijn modules parallel in, soms tot drie modules tegelijkertijd. Door de kleine lesgroepen en de gedrevenheid van de

leerkrachten boeten de verschillende modules echter niet in aan kwaliteit. Het centrum kan door zijn gediversifieerd aanbod maximaal inspelen op specifieke leervragen.

- Het centrum **communiceert** over de opleiding op een correcte en transparante manier via de verzorgde Opleidingsgids Tuinbouw die via de website is te downloaden. In de brochure zit tevens een aanvraagformulier vervat voor de aanvraag van vrijstellingen op basis van EVC en EVK.
- De **infrastructuur** en de **leermiddelen** voldoen aan de minimale eisen van het leerplan. De vaklokalen beschikken over voldoende basisuitrusting en -materialen. Het materieel is actueel en onderhouden. In het centrum zijn er voldoende groene ruimtes voor aanplantingen, snoeien en onderhoud van fruitbomen, klein fruit, heesters, planten, ... Het centrum plant in de nabije toekomst een bijkomende grote serre. De modules Ontwerpen A/B/C worden aangeboden op computer. Voor de module Kettingzaaggebruik Rooien en vellen verplaatsen de cursisten zich op een verantwoorde manier in afspraak naar de omliggende bossen.
- In het centrum is er minimaal structureel **vakoverleg**. De twee vakleerkrachten bewaken binnen de vakgroepwerking het kernproces. In het overleg kunnen zowel organisatorische aspecten als -ondersteunende thema's aan bod komen. Het kleine team heeft daarnaast nog veelvuldig informeel overleg. De drie leerkrachten van Land- en tuinbouw hebben binnen het centrum een eigen dynamiek.
- De **leerstofplanning** sluit aan bij de leerplandoelstellingen en heeft na de opstart van de opleiding een kwaliteitsvolle upgrade ondergaan; het is vandaag een voorbeeld van goede praktijk. De leerkrachten werken met gestructureerde, eenduidige planningsdocumenten. Het zijn werkinstrumenten die het lesgebeuren aansturen. De planning is opgebouwd per lesmoment; ze bevat rechtstreekse verwijzingen naar de algemene en de leerplandoelstellingen, met voldoende aandacht voor de na te streven doelen. Ze bevat bovendien een kwaliteitsvolle explicitering van de evaluatie en de invulling van de sleutelvaardigheden. De extramurale activiteiten zijn opgenomen maar kunnen nog meer worden geïntegreerd. Ze zijn over de gehele opleiding tot een minimum beperkt.
- Per module hebben de leerkrachten een zelfgemaakte **syllabus** samengesteld. Het cursusmateriaal is een voorbeeld van goede praktijk. Het is thematisch opgebouwd en bevat relevante, ondersteunende kenniselementen. De cursussen zijn doorspekt met prachtig en functioneel fotomateriaal, illustraties, oefeningen en theorie. Vooraan staan de leerplandoelstellingen opgelijst, achteraan zit een overzicht van de oefeningen en een evaluatiedocument per oefening. De cursussen zijn representatief voor de leerplandoelstellingen en sluiten aan bij de structuur van de leerstofplanning. Bij een opfrissing kunnen de extramurale activiteiten meer worden geïntegreerd.
- Uit de **lesbezoeken** blijkt een grote gedrevenheid en vakkennis van de leerkrachten. Zij werken enthousiasmerend. Het lesrendement en het studiepeil zijn goed en er is een goed evenwicht en voldoende afwisseling tussen theorie en praktijk die zoveel mogelijk geïntegreerd worden aangeboden. De aandacht voor de attitudinale doelen is aanwezig. Op basis van gesprekken blijkt dat cursisten en leerkrachten regelmatig participeren aan extramurale activiteiten. De cursisten percipiëren de opleiding als een volwaardige beroepsopleiding. Het leerproces is gericht op de ontwikkeling van beroepsgerichte vaardigheden. De opleiding leidt structureel en inhoudelijk op naar tewerkstelling. Er is aansluiting bij leren in een professionele context. De werkvormen stimuleren ondermeer groepsleren, intervisie en zelfevaluatie. Er is aandacht voor de persoonlijke en sociale ontwikkeling. In de modules Ontwerpen A/B/C worden de vaardigheden aangeleerd op computer waardoor de realisatie van de curriculumdoelen overheerst kunnen worden door aanvullende inhoud.
- Het centrum maakt voor de praktijkcomponent gebruik van permanente **evaluatie**. De theoretische kennis wordt apart geëvalueerd op basis van een schriftelijke test op het einde van de module. De evaluatie per cursist is afgestemd op de leerplandoelstellingen. De beoordelingsfiches zijn eenduidig. De permanente evaluatie is opgebouwd rond oefeningen. Per oefening worden verschillende vaardigheden

geëvalueerd met voldoende aandacht voor de sleutelvaardigheden. De oefeningen bieden telkens ruimte voor een zelfevaluatie en een evaluatie door de leerkracht. De puntenlijst is een alles omvattende afspiegeling van de verschillende beoordelingsfiches met aandacht voor de praktische en de theoretische component en de sleutelvaardigheden. Het centrum hanteert duidelijke, valide en objectieve evaluatiecriteria. De werkwijze stimuleert zelfevaluatie, garandeert zelfreflectie en een gefundeerde terugkoppeling naar de leerkracht. De leerstofplanning, de beoordelingsfiches en de puntenlijst vormen samen één sluitend geheel.

- Het centrum kan bogen op een krachtige leeromgeving. Infrastructuur, leermiddelen en werkvormen borgen coöperatief leren.
- Uit het door het centrum verzamelde **cijfermateriaal** blijkt dat 90,5 % van de cursisten die in het schooljaar 2009-2010 aan de examens deelnamen, geslaagd waren. De uitval bedroeg 15 %. In totaal waren 176 cursisten ingeschreven in dertien modules. De gemiddelde groepsgrootte bedroeg 7,5. Het centrum hoopt met zijn intensief aanbod de uitval te beperken. De cijfers zijn tegelijkertijd nog te weinig representatief om valide conclusies te kunnen trekken. De kwaliteitsvolle opleiding verdient alle kansen om verder te groeien.

4.5 SVWO - Talen richtgraad 1 en 2 - Spaans richtgraad 1 en 2 (Modulair) SVWO - Talen richtgraad 3 en 4 - Spaans richtgraad 4 (Modulair)

Voldoet

Vaststelling

- De **leerplandoelen** worden in voldoende mate gerealiseerd.
- Het centrum heeft **moduleplannen** ontwikkeld waarin per module alle leerplandoelen worden opgesomd. Ook wordt er in een overzicht aangegeven wanneer er aan welke context gewerkt wordt. De moduleplannen dienen voorts als lesvoorbereiding. Elke leerkracht hanteert op deze manier hetzelfde stramien. Er wordt verwezen naar de doelen waaraan gewerkt wordt (vaardigheidsdoelen en ondersteunende kennis), het lesmateriaal dat daarvoor gebruikt wordt en wat er geëvalueerd wordt.
- Voor richtgraad 1 en richtgraad 2 tot en met 2.2 wordt gewerkt met een **handboek**. Het centrum is recent overgestapt naar een nieuw handboek mede omdat sommige cursisten aangaven dat ze het oude handboek wat rommelig vonden. Het nieuwe handboek gaat volgens de auteurs tot het ERK-niveau B2. Dit niveau komt ongeveer overeen met de Vlaamse richtgraad 3. Omdat er geen één op één relatie is tussen de doelen en niveaus uit het ERK en de doelen en niveaus uit de Vlaamse opleidingsprofielen, doet het centrum er goed aan om dit handboek naast de leerplannen te leggen. Zo kan een overzicht gemaakt worden van eventuele tekorten in het handboek in vergelijking met de Vlaamse vereisten.
- Voor richtgraad 3 en – tot de volledige implementatie van het nieuwe handboek – 2.3 en 2.4 wordt door de leerkracht zelf materiaal ontwikkeld. Voor dit materiaal wordt vertrokken van de leerplandoelen.
- Uit de bijgewoonde lessen bleek dat **communicatie** centraal staat. Cursisten spreken veel en er wordt ook voorzien in werkvormen en opdrachten die aanzetten tot spreken.
- Het centrum heeft op vlak van **evalueren** al een hele weg afgelegd en dit proces is nog niet afgerond. Er is een nieuw systeem van evalueren ingevoerd: gespreide evaluatie voor de vaardigheden en een eindtoets voor de ondersteunende kennis. Voor de evaluatie van de vaardigheden zijn evaluatiefiches ontwikkeld die zonder meer een voorbeeld zijn van goede praktijk. Op de evaluaties die de leerkrachten maken wordt overal het leerplandoel vermeld dat geëvalueerd wordt. Uit de evaluaties blijkt echter dat dit laatste echter nog geen garantie biedt dat de geselecteerde taak ook daadwerkelijk geschikt is om dat leerplandoel te evalueren. Een afspraak kunnen maken is bijvoorbeeld een leerplandoel. Dit doel kan niet geëvalueerd worden door

cursisten te laten luisteren naar twee mensen die een afspraak maken en hen hierover vragen te laten beantwoorden. Met deze opdracht worden andere vaardigheden geëvalueerd.

- Er gaat onevenredig veel aandacht naar de evaluatie van de **ondersteunende kennis**. Deze wordt zowel apart als geïntegreerd in de vaardigheden geëvalueerd. Een verregaande integratie van de ondersteunende kennis in de evaluatie van de vaardigheden is aangewezen. De evaluatiefiches voor de vaardigheden bieden hiervoor een uitermate geschikt instrument.
- Ook uit de **puntenverdeling** blijkt de onevenwichtige verhouding tussen kennis en vaardigheden. Het centrum moet deze puntenverdeling dan ook aanpassen conform de leerplannen waar kennis een ondersteunende rol toebedeeld krijgt.
- Voor de **evaluaties** zijn ofwel geen beoordelingscriteria geformuleerd ofwel zijn ze niet in overeenstemming met de tekstkenmerken uit de leerplannen geformuleerd. Het centrum moet werk maken van duidelijke beoordelingscriteria conform de tekstkenmerken uit de leerplannen. Ook hiervoor kan vertrokken worden van de evaluatiefiches voor de vaardigheden.
- In het centrum waren er vorig schooljaar **1198 cursisten** die een talenaanbod volgden in R1 en R2; bijna een kwart hiervan volgde Spaans. In R3 en R4 zaten 74 cursisten in het talenaanbod waarvan driekwart in Spaans. Van alle talencursisten in R1 en R2 nam 74 % deel aan het examen en hiervan slaagde 92 %. Voor Spaans R1 en R2 nam 81 % van de cursisten deel aan het examen en 91 % hiervan slaagde. In R3 en R4 namen alle talencursisten deel aan het examen en 97 % hiervan slaagde. Voor Spaans R3 en R4 nam uiteraard ook iedereen deel aan het examen en slaagde 96 %.

5. BEWAAKT HET CENTRUM DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of -variabelen levert volgende vaststellingen op:

5.1 Personeelsbeheer

5.2 Professionalisering

5.2.1 Aanvangsbegeleiding

5.2.2 Deskundigheidsbevordering

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- doelgerichtheid
- ondersteuning
- doeltreffendheid
- ontwikkeling.

Vaststellingen

- Het centrum heeft een kwaliteitsvol uitgeschreven visie op nascholing die vertaald is naar een nascholingsplan en een begeleidingsplan voor nieuwe personeelsleden, voor het laatste is een coördinator aangesteld. In de aanvangsbegeleiding en de deskundigheidsbevordering staat jobshadowing' centraal waardoor leerkrachten de mogelijkheid krijgen om collegiaal te visiteren en/of lessen bij een collega te volgen. Het nascholingsplan komt tegemoet aan de doelstellingen van het volwassenenonderwijs en is onderdeel van het beleidsplan 2009-2012.
- In het professionaliseringsplan is voor elke personeelsgroep, ook voor de directie, een bondige focus op de nascholingen uitgeschreven. Per opleidingscluster brengt het centrum vervolgens de professionaliteit tweejaarlijks in kaart en koppelt het daaraan de verwachtingen en de professionaliseringsplanning. Dit schooljaar is er per individueel personeelslid een behoefteanalyse gebeurd met daarin de sterktes en zwaktes, voorstellen tot disseminatie van kennis en vaardigheden en behoeften tot professionalisering. Ook bij informele contacten peilt de directie naar individuele vragen in functie van het professionaliseringsplan. Via functioneringsgesprekken tracht het centrum de professionaliseringsbehoeften per personeelslid in kaart te brengen en te prioriteren zodat zij zowel op aanbod- als op vraaggerichte nascholingen kunnen intekenen. Het centrum peilt ook in het vakgroepoverleg naar de behoeften tot nascholing. Dit gebeurt niet altijd op een gestructureerde manier. De dataverzameling is kwaliteitsvol gebeurd. Het nascholingsbeleid is hierdoor afgestemd op de behoeften en de verwachtingen van het centrum en de leerkrachten.
- Het centrum stimuleert deskundigheidsbevordering om tekorten bij te sturen en/of tendensen uit het vakgebied op te volgen en organiseert specifieke activiteiten die vooral gericht zijn op informaticatoepassingen zoals Dokeos, digitale fotografie en ICT. Dit schooljaar wordt er op maandbasis ICT voor alle leerkrachten van PCVO Maasland gegeven. Relevante nascholingsinformatie en studiedagen worden aangekondigd via het communicatieplatform. Van alle personeelsleden wordt verwacht dat men minimaal één nascholing per schooljaar volgt. Jaarlijks wordt op de pedagogische studiedag een thematische spreker uitgenodigd. In het centrum is er gerichte aandacht voor internationalisering. In het verleden gebeurde dit enkel via een Grundtvigbeurs. Het centrum wil dit in de toekomst uitbreiden en ondermeer op zoek gaan naar mogelijkheden via Leonardo- en Cedefopprojecten.
- Leerkrachten bezorgen na het volgen van een nascholing een bewijs en een evaluatieformulier aan het centrum. Het multiplicatoreffect is nog niet centrubreed gegarandeerd. Soms worden leerkrachten tijdens hun eerste jaar dubbel gezet met een ervaren collega of worden de pedagogisch didactische vaardigheden van de

lesgevers doorgegeven aan de vakspecialisten. In de verslagen van de vakgroepwerking in de studiegebieden Auto en Land- en tuinbouw zitten geen VTO-elementen gevat. De deskundigheidsverspreiding gebeurt er ad hoc. Binnen de talenopleidingen gebeurt de disseminatie van de gevolgde bij- en nascholingen wel in het vakgroepoverleg.

- De nascholing gebeurt gericht en is afgestemd op het professionaliseringsplan 2009-2012. De leerkrachten zijn zeer tevreden over de wijze waarop het centrum hen de kans biedt om zich verder te bekwamen. De nascholing van de leerkrachtenteams binnen de studiegebieden Auto en Land- en tuinbouw gebeurt gericht en focust zowel op de beroepsgerichte als op de didactisch/agogische vaardigheden. De taalleerkrachten volgen nascholing die gericht is op hedendaags talenonderwijs. De leerkrachten volgen allemaal een breed aanbod van na- en bijscholingen, in- en extern en in het buitenland. De klemtoon ligt hierbij op ICT-gebruik in de taallessen, evalueren en op het werken aan attitudes en vaardigheden. Er zijn vakgroepen per taal en een overkoepelende talenvakgroep. Op het vakgroepoverleg komen vooral inhoudelijke thema's aan bod. Een item waarover veel vergaderd wordt, is het werken aan de vier vaardigheden.
- De coördinatoren bevorderen de gelijkgerichtheid, vooral op het vlak van leerinhouden, cursusmateriaal en evaluatie. Zij werken hiervoor ook instrumenten en sjablonen uit.
- De directeur, een adjunct-directeur en de coördinator talen hebben in het schooljaar 2008-2009 een nascholing Beleidsvoerend vermogen gevolgd.
- Het centrum voert dit schooljaar samen met twee andere centra uit verschillende consortia een systeem van collegiale visitatie rond de indicator kwaliteitszorg en de informaticaopleidingen. Dit kan ongetwijfeld op korte termijn mee leiden tot een grotere professionaliteit van alle actoren.

5.3 Materieel beleid

5.4 Welzijn

5.5 Curriculum

5.6 Begeleiding

5.6.1 Afstemming tussen centrum en CLB of andere partners

5.6.2 Leerbegeleiding

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- doelgerichtheid
- doeltreffendheid.

Vaststellingen

- In het centrum is geen structurele leerbegeleiding voorzien; een visie op zorg is in ontwikkeling. Er is geen zorgcoördinator actief, maar wel een pedagogisch coördinator en er zijn procedures opgezet en instrumenten ontwikkeld voor de opvolging van het leer- en ontwikkelingstraject van de cursisten. De leerbegeleiding tijdens het agogisch proces is evenwel beperkt tot individuele acties van leerkrachten binnen een taakgerichte, gemoedelijke en aanmoedigende sfeer. De begeleiding verloopt vlot. Er is hier nog ruimte voor het centrum om te investeren in een systematisch beleid rond leerbegeleiding.

- Het centrum bereikt binnen de onderzochte opleidingen en in het algemeen binnen de volledige centrumwerking geen specifieke doelgroepen zoals bedrijven of doorstroom vanuit de basiseducatie. Binnen de informaticaopleidingen is er een samenwerking met het dienstencentrum van het OCMW. Het centrum bereikt voor Spaans vooral cursisten die deze taal willen leren uit persoonlijke interesse. Het trekt ouderen aan die graag overdag les volgen en mensen die werken en in de avonden naar de les komen. Binnen Auto en Land- en tuinbouw worden gemotiveerde cursisten bereikt. Een aantal cursisten van Land- en tuinbouw volgt de opleiding om de beroepscompetenties te verrijken.
- Om de uitval van cursisten te reduceren, voert het centrum een actief beleid om afwezige cursisten te heractiveren. Cursisten die opnieuw aansluiten, kunnen een beroep doen op gerichte ondersteuning voor de gemiste leerstof. Het centrum heeft een instrument ontwikkeld voor de opvolging.
- Het centrum heeft een openleercentrum (OLC) dat alle avonden van de week onder toezicht van een medewerker voor alle cursisten vrij toegankelijk is. Zij kunnen er boeken raadplegen, de digitale middelen en media gebruiken om taken te maken of leerstof in te oefenen. Het OLC kan ook gereserveerd worden voor lesactiviteiten. Het OLC wordt stelselmatig gebruikt, vooral door de taalleerkrachten.
- Het centrum heeft een elektronisch leerplatform (ELP). Het ELP ondersteunt vooral het gecombineerd onderwijs in het hoger beroepsonderwijs (HBO) en in tweede instantie de informaticaopleidingen. Het ELP is niet centrubreed geïmplementeerd.
- Het cursusmateriaal in de studiegebieden Auto en Land- en tuinbouw is bijzonder aantrekkelijk, verzorgd (soms voorbeeldig) en gestructureerd en nodigt uit tot studie. In het cursusmateriaal en de evaluatie zit eenzelfde systematiek en leerlijn uitgewerkt. De communicatie is eenduidig. De transparantie bij de cursisten is gegarandeerd. Voor sommige modules in het studiegebied Auto kunnen cursusmateriaal en werkopdrachten nog beter afgestemd worden op de leerplannen.
- De werkplaatsen en vaklokalen van beide studiegebieden zijn goed onderhouden en goed tot zeer goed uitgerust. Naast het basisgereedschap, dat in voldoende mate beschikbaar is, heeft men ook didactische opstellingen en voldoende geactualiseerd materiaal.
- De groepsgroottes in het studiegebied Land- en tuinbouw zijn klein wat de leerkrachten toelaat om een maximum aan leercomfort te genereren.
- Veel leerkrachten Spaans geven de cursisten huiswerk mee, bijvoorbeeld via e-mail. Er is dus ook buiten de les contact tussen cursisten en leerkrachten.

5.7 Evaluatie

6. ALGEMEEN BELEID VAN HET CENTRUM

Het onderzoek naar het algemeen beleid van het centrum levert volgende vaststellingen op:

Vaststellingen

- Het centrum krijgt grote autonomie van het bestuur en treedt, hierdoor gesteund, in constructief overleg met de directies van de andere provinciale scholen. Er is een lerend netwerk opgezet op het niveau van het beleid, ook met centra buiten het consortium.
- Het centrum heeft een centrumspecifiek organisatiemodel dat organisch is gegroeid. De verantwoordelijkheden en de taken zijn transparant verdeeld; de klemtoon ligt op samenwerken en verantwoordelijkheid nemen. Drie onderwijsondersteunende cellen en een onderwijskundige omvatten samen met het algemeen beleid de volledige werking van het centrum. Naast de vakgroepwerking zijn er nog diverse werkgroepen opgezet die de dagelijkse centrumwerking mee ondersteunen. Het directieteam is betrokken bij het volledige centrumgebeuren; het begeleidt, ontwikkelt en ondersteunt de centrumwerking.
- De directiegroep bestaat uit de directeur en twee adjunct-directeurs. Het algemeen beleid en de kwaliteitscontrole vallen onder de verantwoordelijkheid van de directeur, hij is tevens algemeen directeur van de Limburgse provinciale onderwijsinstellingen. Een uitgebreide groep coördinatoren vervolledigt het middenkader. Het centrum kan terugvallen op een sterk administratief team.
- Het centrum werkt bottom up vanuit de cursisten op basis van openheid en luisterbereidheid. De medewerkers worden systematisch betrokken bij de volledige werking van het centrum wat leidt tot eigenaarschap en een groot draagvlak. In het centrum heersen een collegiale leiderschapsstijl gekoppeld aan een cultuur van daadkracht. De nadruk ligt op kansen creëren en het ondersteunen van initiatieven.
- Het Beleids- en adviescomité (BAC) wordt uit de volledige personeelsgroep ad hoc samengesteld en fungeert over de gehele werking als klankbord. De verticale en horizontale samenhang is verzekerd. Het centrum heeft veel aandacht voor cursisten- en personeelstevredenheid.
- Het centrum heeft in overleg een visie geconcipeerd, die afgeleid is van het agogisch project van het provinciaal volwassenenonderwijs Limburg. De visie dekt de volledige centrumwerking. Ze is via de website te raadplegen: aandacht voor de persoonlijk-maatschappelijke component en het behalen van een studiebewijs, staan centraal.
- De visie is vertaald naar een beleidsplan dat is opgebouwd op basis van een gefundeerde keuze voor het EFQM-model. Met de actie volgt het centrum een verbeterpunt op van de doorlichting in 2006.
- Het centrum heeft een visie uitgeschreven op nascholing, evaluatie en kwaliteitszorg en ontwikkelt vandaag een visie op zorg. Het centrum heeft een traditie in visieontwikkeling; doordachte evaluatie en aanpassing zijn gegarandeerd.
- De verschillende beleidsdocumenten zijn opgemaakt vanuit een visie op kwaliteitszorg. Het beleidsplan is vertaald naar een jaaractieplan met operationele doelstellingen en een meerjarenplan voor de periode 2009-2012, zonder streefwaarden en indicatoren en met de klemtoon op vernieuwing en aanpassing van infrastructuur en leermiddelen. De uitwerking wordt planmatig opgevolgd. De acties zijn in overeenstemming met de centrumvisie. De beleidsdocumenten zijn inhoudelijk aan elkaar gekoppeld, vormen een coherent en consistent geheel en dekken zowel de organisatie als de resultaatsgebieden.
- De visie is breed gecommuniceerd o.a. via vakvergaderingen en het vademecum.
- Overleg en participatie zijn een wezenlijk onderdeel van de volledige centrumwerking. De formele participatieorganen fungeren correct.

- De directeur en de bestendig afgevaardigde hebben wekelijks overleg, de directies van de provinciale scholen maandelijks.
- De algemene personeelsvergadering, de pedagogische studiedag en het vakoverleg zorgen voor het creëren van een draagvlak en de implementatie van het beleid.
- Het functionele vakoverleg wordt formeel georganiseerd met aandacht voor zowel het onderwijskundige als het onderwijsondersteunende. Het directieteam en de coördinatoren participeren hieraan.
- De informele contacten maken eveneens element uit van de besluitvorming. Gelet op de laagdrempelige aanpak, staan ze volwaardig naast de formele inspraakmogelijkheden.
- In het centrum heerst een grote cursisten- en personeelstevredenheid. Het centrum organiseert systematisch een cursistenbevraging. De bevraging van de personeelsleden gebeurde vorig schooljaar en krijgt opvolging in 2011-2012. Ze loopt parallel aan het beleidsplan. Uit de leerkrachtenbevraging blijkt dat de communicatie rond acties en taakverdeling nog kan verbeterd worden. Uit de gesprekken blijkt ook dat de operationele samenwerking met het secundair onderwijs permanent moet bewaakt worden. De website is een waardevol communicatiemiddel naar de buitenwereld. Alle onderwijskundige en -ondersteunende centrumdocumenten zijn te raadplegen op het intranet. Alle personeelsleden hebben toegang tot teksten, plannen en verslagen. De communicatie verloopt transparant.
- Het overleg en de participatieve besluitvorming maken gestructureerd deel uit van de PDCA-cirkel. Bevindingen worden binnen de mogelijkheden krachtadig aangepakt. Beslissingen worden omgezet naar actiepunten. De opvolging wordt gecommuniceerd via de nieuwsbrief en de leerkrachten.
- In het centrum is een systematische zorg voor kwaliteit aanwezig. Voor zijn evaluatie heeft het centrum niet alleen een externe evaluator ingeschakeld, maar doet het ook aan peerevaluatie via collegiale visitatie. De pedagogische begeleidingsdienst wordt actief betrokken bij beleidsvoerende en agogische aspecten.
- De integrale kwaliteitszorg is een voorbeeld van goede praktijk. Het centrum hanteert de kwaliteitscirkel centrubreed. Het kernproces en de ondersteunende processen zijn gedekt. De zorg voor kwaliteit zit ingebed in de volledige werking van het centrum. Er is bewust geen aparte werkgroep kwaliteitszorg actief.
- Het centrum heeft een visie uitgeschreven op kwaliteitsbeleid en -zorg als onderdeel van het beleidsplan. De visie op kwaliteitszorg is conform de decretale bepalingen.
- Het centrum hanteert het EFQM-model als kwaliteitszorgsysteem en werkt voor de verschillende indicatoren en domeinen met de PDCA-cirkel met aanduiding van de timing en de verantwoordelijke. Naar aanleiding van de ESF-audit in 2010 werd het centrum een kwaliteitslabel toegekend.
- Het centrum heeft naar aanleiding van het verslag van de doorlichting in 2006 actiepunten geformuleerd en opgevolgd. Daarnaast verzamelt en analyseert het op een gestructureerde manier externe en interne outputgegevens ondermeer met betrekking tot het wervingsgebied, interne doorstroom, uitval, slaagcijfers, tevredenheid cursisten en leerkrachten.
- Leerkrachten en cursisten kunnen via de website een elektronische enquête over het welbevinden invullen. De leerkrachten zijn door de band zeer tevreden over de bevraagde indicatoren. Het centrum heeft naast de brede bevraging zijn leerkrachten ook gericht bevraagd over vorming, training en opleiding.
- Het centrum organiseert met 2 andere centra in Vlaanderen tijdens de schooljaren 2009-2010 en 2010-2011 een collegiale visitatie. De indicator kwaliteitszorg en de informaticaopleidingen staan daarbij in de focus. Het centrum heeft het initiatief geïnitieerd; het proefproject wordt gesteund door de pedagogische begeleidingsdienst en de provincie Limburg. De voorbereiding gebeurde kwalitatief. Een wetenschappelijk opgesteld instrument kreeg een vertaalslag naar het volwassenenonderwijs. Een breed samengesteld team zal na de driedaagse onderzoeken een rapport opstellen met

sterke punten en aanbevelingen. Het proefproject zal geëvalueerd worden in functie van een uitbreiding naar andere centra en opleidingen.

- Het centrum publiceert op zijn website een scoreoverzicht volgens het EFQM-model van 32 doorlichtingsverslagen door de onderwijsinspectie tijdens de schooljaren 2005-2006 en 2006-2007. Door middel van een link naar de website van de overheid is het doorlichtingsverslag van het centrum er eveneens te raadplegen.

7. STERKTES EN ZWAKTES VAN HET CENTRUM

7.1 Wat doet het centrum goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Het centrum beschikt over deskundig en geëngageerd personeel. Infrastructuur, uitrusting en leermiddelen zijn onderhouden en actueel.
- Het centrum heeft de omschakeling naar de opleiding Bloementeel- en -schikken BSO3 en de introductie van de opleiding Tuinbouw BSO3 op een kwaliteitsvolle manier gerealiseerd.
- De leerstofplanning en het cursusmateriaal in de studiegebieden Auto en Land- en tuinbouw zijn een voorbeeld van goede praktijk.
- Het onderwijskundig en -ondersteunend proces in de opleiding Fietsenmaker en het studiegebied Land- en tuinbouw vormt één consistent en transparant geheel.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het centrum beschikt met zijn visie op professionalisering en zijn professionaliseringsplan, waarbij zowel competenties van leerkrachten als verwachtingen van het centrum en de leerkrachten in kaart zijn gebracht, over een voorbeeld van goede praktijk.
- Infrastructuur, uitrusting en didactische middelen laten ruimschoots toe om de leerplandoelstellingen te realiseren. Het materieel is goed onderhouden en actueel.
- Het centrum stimuleert en creëert kansen tot professionalisering bij het volledige team, met de nodige zorg voor de individuele begeleiding.
- De leerkrachten Spaans volgen overwegend vormingen die betrekking hebben op hedendaags talenonderwijs.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het participatief leiderschap is op een kwaliteitsvolle manier uitgebouwd, wordt centrubreed gedragen en getuigt van grote daadkracht.
- De visieontwikkeling is vertaald naar kwaliteitsvolle beleidsplannen op korte en middellange termijn.
- De integrale kwaliteitszorg is breed geïmplementeerd en een voorbeeld van goede praktijk.
- Uit de documenten en de gesprekken blijken een grote tevredenheid en een sterk welbevinden van zowel leerkrachten als cursisten.
- Het directieteam is ook inhoudelijk betrokken bij de verschillende opleidingen.

7.2 Wat kan het centrum verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Bied de module Plantkunde – parasietenleer – fytofarmacie van de opleiding Leerling bloembinder aan zodat de certificering van de beroepsopleiding en de transparantie naar de arbeidsmarkt gegarandeerd zijn.
- Zorg binnen de opleiding Mecanicien bromfietsen en tuinmateriaal voor een grotere leerplangerichtheid en een betere afstemming van de evaluatie op de leerplandoelstellingen.
- Bewaak in de opleiding Mecanicien bromfietsen en tuinmateriaal en het studiegebied Land- en tuinbouw de afstemming van het cursusmateriaal en de werkopdrachten op de leerplandoelstellingen.
- Overweeg in het studiegebied Land- en tuinbouw bij de intake een screening van de cursisten die aansluit bij de leerplandoelstellingen en de gehanteerde methodieken en bewaak er de afstemming van het aanbod op de leerplandoelstellingen.
- Beperk bij Spaans het aandeel van de ondersteunende kennis in de evaluaties waar de kennis apart getest wordt en in de puntenverdeling waar een onevenredig groot gewicht aan kennis toegekend wordt.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Trek het beleid met betrekking tot de opvolging van cursisten open en zet een centrumbreed beleid op inzake leerbegeleiding. Het openleercentrum en de elektronische leeromgeving kunnen hierin een centrale rol vervullen.
- Ga na hoe het centrum in de toekomst een specifiek doelgroepenbeleid kan voeren.

Wat betreft het algemeen beleid

- Blijf voldoende aandacht besteden aan de interne communicatie die door sommige personeelsleden als een verbeterpunt wordt signaleerd.

7.3 Wat moet het centrum verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- nihil

8. ADVIES

In uitvoering van het Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning

GUNSTIG

voor de volledige instelling.

9. REGELING VOOR HET VERVOLG

Nihil

Namens het inspectieteam, de inspecteur-verslaggever

Eddy Boey

Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de instelling:

Voor kennisname
Het bestuur of zijn gemandateerde

Naam: